

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Hovedsigtet med lovforslaget er at nedlægge overformyndieret og at overføre overformyndierets bestyrelse af umyndiges midler m. v. til pengeinstitutterne. De hidtidige funktioner med hensyn til tilsyn og kontrol med bestyrelsen af umyndiges midler m. v. skal derimod fortsat udøves i offentligt regie. Samtidig foreslås en teknisk ændring af reglerne om anbringelse af umyndiges midler m. v. I et særskilt lovforslag, der fremsættes samtidig, er samlet de tekniske ændringer af den øvrige lovgivning, der er en konsekvens af en nedlæggelse af overformyndieret.

Overformyndieret udøver endvidere en centraliseret kontrol med visse kapitaler bl. a. i henhold til lensafløsningsloven af 1919 m. v. (lenskontrollen), ligesom revisionen af eksekutorboer i København i 1971 blev overført til overformyndieret. Disse funktioner forudsættes fremtidig udført centralt i justitsministeriet.

2. Den nugældende lov om overformyndieret er fra 1966. Den har sin baggrund i en betænkning (nr. 358/1964) fra et udvalg, der i 1962 af justitsministeriet fik til opgave at overveje spørgsmålet om ændring af den bestående ordning vedrørende overformyndieret, herunder at undersøge, hvilke foranstaltninger der vil kunne træffes med henblik på at forbedre overformyndierets driftsøkonomi og sætte institutionen i stand til at betale normal markedsrente af de under den bestyrede kontante midler. Men herudover skulle udvalget på grundlag af denne undersøgelse og en vurdering af overformyndierets samfundsmæssige betydning tage stilling til, om overformyndieret kunne opretholdes, eller om det ville være mere hensigtsmæssigt at ophæve overformyndieret og henlægge dets funktioner til andre myndigheder og institutioner.

Udvalget fandt, at der var væsentlige fordele ved en centraliseret bestyrelse af umyndiges midler, men at det på den anden side var muligt at

henlægge bestyrelsen af disse midler til private forvaltningsinstitutter, og at denne løsning måtte foretrækkes, hvis bevarelsen af den centraliserede bestyrelse ville koste staten væsentlig mere end overformyndierets fuldstændige nedlæggelse. Udvalgets undersøgelse heraf førte til det resultat, at det ville være økonomisk forsvarligt i hvert fald i en prøveperiode at videreføre overformyndieret i reduceret skikkelse.

På grundlag af betænkningen foreslog justitsministeriet derefter, at forvaltningen af myndiges båndlagte midler, rentenydelseskapitaler, legatmidler m. v. skulle overføres til de private pengeinstitutter, mens overformyndierets forvaltningsområde skulle begrænses til i det væsentlige at omfatte forvaltningen af og tilsynet med umyndiges midler. Overformyndieret skulle samtidig fremover forrente kontantindeståender på samme måde som banker og sparekasser. Endelig foreslog man, at overformyndieret fra at være en selvejende institution fremover skulle være en almindelig statsinstitution under justitsministeriet.

Under forslagens behandling i folketinget blev der indsat en revisionsbestemmelse i forslaget, jfr. retsudvalgets betænkning i Folketingstidende 1965-66, tillæg B, sp. 991. Dette må ses på baggrund af den af flere ordførere udtrykte sympati for tanken om helt at nedlægge overformyndieret og overføre forvaltningen også af umyndiges midler m. v. til de private pengeinstitutter. Gennem revisionsbestemmelsen ville man sikre sig, at dette spørgsmål påny kunne vurderes på baggrund af oplysninger om de økonomiske konsekvenser af den ved loven foretagne ændring af overformyndierets virksomhed. Med den anførte ændring vedtog folketinget derefter lovforslaget, der som lov nr. 219 af 8. juni 1966 trådte i kraft den 1. oktober 1966. Samtidig trådte bl. a. en ny lov om anbringelse af umyndiges midler m. v., lov nr. 221 af 8. juni 1966, i kraft.